Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

NĂM THỨ SÁU SỐ 525 — MỖI SỐ NĂM XU — 壬申年八月廿八日 — NGÀY THỨ TƯ 28 SEPTEMBRE 1932

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Mỗi tuần xuất bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ-nhiệm kiêm Chủ bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG

Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN Số 124, đường Đông-ba, Huế — Hộp thơ: số 61 — Giây thép nói: số 62 — Giây thép: TIENGDAN — Huế

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	3$00	6$00
Sáu tháng	2.00	3.50
Ba tháng	1.50	2.00

Mua báo phải trả tiền trước. Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương-nghị trước.

> Chiến tranh là sự xấu, làm nhục cho nhân loại.
>
> (Fénelon)

LỜI CUNG CỦA NGƯỜI CHIẾN-SĨ BỊ THƯƠNG NƠI CHIẾN TRƯỜNG

Ai cũng biết cái họa chiến tranh, ai cũng biết cái thảm giết người là thế nào. Nhưng đã làm người chiến sĩ, tay gươm vai súng, lưng mang bị đạn, ra giữa chiến trường, mình không giết người, người cũng chẳng tha mình, nên sự giết người của nhà chiến sĩ, không những là nghĩa vụ là phận sự, mà lại còn vinh dự nữa là khác.

Tuy vậy, bình tâm mà xét, họ cũng là người dầu đen máu đỏ, tròn trân vuông chưn như toàn cả loài người, cái tâm lý họ có phải chi chứa một cái quan niệm độc ác « giết người » đó đâu? . . . . . .

. . . . . .

Một tờ báo Tàu, có thuật lời của một người chiến sĩ bị thương, lời tuy vắn mà đủ tả tâm lý một người đi đánh giặc sau khi bị đạn, bi thảm lả giường nào:

« Một trận gió thổi qua, bao nhiêu giọt mưa từ trên không rơi xuống như tưới. Ta bị đạn nhiều vít, không thể ngồi dậy được. Máu với nước hòa lần nhau trông đỏ tươi! Những nơi vết thương giọt mưa xán vào lại càng đau, áo quần dầm nước, lạnh thấu xương!

Lúc bấy giờ con ma chết đả đứng ngay trước mặt ta mà dần dụ, ta tự nhiên nảy ra cái quan niệm « tự sát ». Tự sát, không phải là lòng tiêu cực đâu, chỉ vì cái cơn đau không chịu nổi.

Lúc bấy giờ, trong não ta nghe ra sáng suốt, bao nhiêu tấn kịch giết nhau hôm qua, từng lớp, từng lớp, hiển hiện trước mắt ta: Độp! độp! đạn bay vo vo, thịt rơi từng miếng. Kẻ gảy tay, người mất chưn, người lại bị cắt tai cắt mũi!

Tấn kịch giết nhau thảm chưa! Ai không xương thịt? Ai không cha mẹ, vợ con, anh em? Cái nỗi đau ấy có kham được không? Cái loài người trong đám chiến trường là cái loài người gì mà độc ác đến thế!

Ta ngất đi một hồi, bất tỉnh nhân sự. Trong lúc ta biết đau thì ta nhận ra cái cơn thống khổ ấy vọt lên trên cái sức đề kháng kia. Ta lại mê mần, vì máu ra nhiều quá. Nhưng rút cục ta tỉnh, ta còn sống, ta biết sự thống khổ, nhưng nghe nhọc mệt, không còn sức mà phát dác. . . . »

Đấy, tâm lý một người chiến sĩ bị thương, chính tự miệng người ấy vẻ ra một bức tranh gồm cả vẻ thê thảm, hùng tráng và từ bi nữa.

Ghê cho cái họa chiến tranh!

Vì cớ gì mà có chiến tranh?

Người có nhân tâm, xem bức tranh kia có động lòng không?

Ngu-Sơn

Câu chuyện trên xe lửa

NGƯỜI KHÁCH NÓI CHUYỆN NƯỚC TÀU

Trên chuyến xe Hanoi-Tourane tuần mới qua, trong toa hạng ba có 2 người khách trú: một người độ ngoài 50 tuổi, còn một người trẻ, cùng ngồi nói chuyện nước Tàu.

Ký giả cũng đi trong toa ấy, ngồi gần một bên nên được nghe câu chuyện có thú.

Đầu tiên, thấy 2 người cùng xem một tờ báo Tàu, rồi khởi lên cãi nhau, cãi nhau một cách dử dội, ngót cả giờ đồng hồ. Vài người hành khách khác và ký giả cũng lấy lời điều giải mới yên chuyện. Người khách già kia biết tiếng Nam ta nhiều, ký giả nhân hỏi lại đầu đuôi thì ra hai người khách kia cãi nhau về vấn đề Âu-hóa. Ông già kia nhận rằng trăm đều văn minh Âu Mỹ ngày nay, nước Tàu đã sẵn có hết: như triết học thì Ngũ-kinh Tứ-thơ; khoa học thì môn cách trí ở sách Đại-học, thiên khảo công ở Châu Lễ; dân quyền thì thầy Mạnh-Tử đã nói: *dân qui*; cho đến tàu bay tàu lặn, thì trong sách Phong thần cùng các truyện tiên thuyết Tàu, nói chuyện thăng thiên độn địa, phép tiên phép phật không thiếu phép gì. Ông ta lại viện cái cớ quân phiệt rối loạn hiện thời ở nước Tàu mà qui tội cho vấn đề Âu-hóa; nói chăm bẵm rằng tại nước Tàu cải cách cho nên sinh loạn... Vì thế nên người trẻ tuổi kia cãi lại.

Trong khi thuật chuyện với ký giả, ông ta đứng giậy vặn ngọn đèn điện, đưa tờ nhựt trình cho ký giả xem, và tàu lúc ấy vừa chạy vào hầm, ông ta lại vặn luôn cái quạt điện để quạt bớt khói...

Ký giả xem tờ nhựt trình, thấy có bài « *Luân lý cũ với thời đại mới* ».

Ký giả nói:

— Ông nhận luân lý cũ nước Tàu là tốt, tôi cũng phục cái lòng bảo tồn quốc túy ấy, và cũng công nhận văn minh cổ nước Tàu là quán tuyệt cả hoàn cầu, không cần theo cái lối tây tâm Âu-hóa như bác trẻ tuổi kia mà bác lại ông làm chi. Song tôi xin hỏi ông vài đều thiết thiệt trước con mắt đây:

Cái toa xe hỏa ông đi đây và tờ báo ông đương xem đó, nước Tàu ngày xưa đã có chưa? ông xem nhựt trình sao không thắp đèn xưa mà lại vặn đèn điện? cái quạt điện quạt khói này ông có thích không?

Ông ta nghe câu hỏi tôi, có hơi ngượng, khó trả lời. Song ngẫm nghĩ một chút rồi bựt ra được một câu rất phải lẽ:

— Văn thực, văn minh Tàu xưa, chưa có cái vật chất đó. Tôi không thích nó, là không muốn cho bọn ích kỷ quân phiệt kia lợi dụng lối văn minh mới mà làm hại người.

Câu chuyện tuy vắn mà về vấn đề văn minh lâu cựu nầy có quan hệ, và chứng cho ta rõ rằng trong cái chuyện mới có lắm chỗ hay mà cũng có chỗ dở, hay dở là theo cách biết dùng và không biết dùng thôi, đố ai cự tuyệt được.

Người hành khách

Hội-đồng quản-hạt Nam-kỳ đã nhóm

Bốn giờ rưỡi chiều thứ sáu 16 Septembre, Hội đồng Quản-hạt Nam kỳ đã nhóm phiên đại hội đồng thường niên.

Phía Tây và phía Annam mỗi bên 12 nghị viên đều đủ mặt. Quan Thống đốc Eutrope có đọc một bài diễn văn khai mạc.

Ban trị sự gồm có: M. Mathieu Nghị trưởng; phó nghị trưởng bên Tây là M. De Tastes, thơ ký là M. Guérini. Còn bên Annam: ông Bùi-quang-Chiêu được cử làm phó nghị trưởng, thơ ký là ông Nguyễn-văn-Sâm.

Cử xong ban trị sự, hội đồng chia ra các tiểu ban cử đại biểu đi dự Đại hội đồng kinh tế.

Phía Tây: M. M. Mathieu, Blanchard và De Tastes; còn ông đốc tơ Lê-quang-Trinh, Courtinat và Guérini làm dự khuyết.

Phía Annam: ông Bùi-quang-Chiêu, Hồ-duy-Kiên và Trần-văn-Ba; ông Liêng, Duy và Nhuận làm dự khuyết.

Xong cuộc bầu cử, M. Mathieu có đọc mấy lời cảm tạ Hội đồng rồi giải tán. Đến ngày thứ hai 19 September mới nhóm làm việc.

Nguyễn-Cung đã bị bắt

Hà-tịnh. — Nguyễn Cung quê ở phủ Đức Thọ, làm việc tại Hanoi, vừa về thăm nhà được mấy hôm thì bị bắt. Nghe đâu Cung khi ở Hanoi đã bị tình nghi, sở mật thám vẫn để ý mà không tìm thấy ở ngoài ấy. Vì thế nên sau khi bắt, Cung liền bị giải ra Hanoi.

H. P.

> **Cùng độc-giả Tiếng-dân trong Nam**
>
> Quí độc giả *Tiếng-Dân* trong Nam, đã mấy năm nay, người gởi tiền trả trước vẫn nhiều mà người còn để chậm trễ cũng bộn. Lâu nay chúng tôi chỉ gởi thơ nhắc chừng mà thôi. Nay bản báo ủy ông *Bồ Hữu-Nhã*, chủ nhà hàng « *Vi-Tiên* », số nhà 42, đường Amiral Courbet, *Saigon*, là người Trung-kỳ, thu hộ số tiền báo các độc-giả còn thiếu. Bản báo có giao cho ông một quyển sổ liệt tên họ người còn thiếu tiền và một quyển biên lai có đóng dấu *Tiếng Dân* làm tin, vậy xin các độc giả chiếu cố cho, bản báo rất cám ơn.
>
> **TIẾNG-DÂN**

CHUYỆN ĐỜI

Cái não «quan» của người vô học

Số báo vừa rồi tôi có nói chuyện y phục. Câu chuyện y phục nó nhắc tôi nhớ đến một chuyện lôi thôi xảy ra ở trên cửa Ngọ-môn, bữa lễ duyệt binh vừa rồi, giữa tôi và một người.... lính.

Xưa nay, nghĩa là từ khi khôn lớn, tôi rất thích bận đồ Âu trang, vì tôi thấy nó gọn gàng và nhiều khi rất tiện lợi. Nhưng bữa duyệt binh đó, muốn lên cái đài trên cửa Ngọ-môn, là nơi có chỗ riêng cho các nhà báo, thì người Nam ai cũng phải mặc lễ phục Annam. Tôi thú thật, tuy là người Nam, nhưng tôi không rõ thế nào gọi là lễ phục: vì theo tôi nghĩ, phàm gọi lễ phục, thì phải cho nhứt định kia; chớ cái nầy tôi thấy nào quần điều, nào áo lục, nào áo gấm xanh, nào áo gấm ngại, thứ thì có bông, thứ thì không bông, thứ thì bông chữ thọ, thứ thì bông khác... không biết mấy thứ « lễ phục » mà kể. Nhưng, vì muốn đi xem nên cũng phải làm như họ. Tôi bèn đi mượn một cái khăn niền và một cái áo xanh xanh chi đó.

Đứng trên cửa Ngọ-môn một buổi lâu không có chuyện chi. Nhưng một chặp, có lẽ thấy tôi không có bài ngà và trông bộ lôi thôi — vì đồ mượn mặc vào có hơi lụng thụng, chớ đâu có được sít sao! — nên một người lính đến hỏi giấy. Mà quên, chớ phải họ hỏi giấy thì còn nói chi nữa! tôi trình giấy ngay. Cái nầy họ không hỏi giấy, mà lại hỏi: « — Anh đi với cụ nào? » mới nghiệt cho chớ!

Tôi nghe câu hỏi mà lấy làm ngạc nhiên, nhớ lại không hề quen biết với anh lính nầy, sao mà ảnh đến hỏi chuyện với mình? Nhưng một lát, tôi nghĩ ra: Có khi anh nầy hỏi mình « đi hầu xách điếu cho ông quan nào? » thì phải. Mà thật vậy, chính cái ý nghĩa của câu hỏi ấy là thế. Tôi cũng ung dung hỏi lại:

— Nhược bằng tôi đi một mình tôi thì không được hay sao?

Bây giờ anh ta mới xù cái chút quyền bé-tí ra:

— Nào! đưa giấy đây xem!

Tôi đưa tấm « cát » ra. Nhưng chắc là ảnh không đánh vần được mấy chữ: « Carte de.... » to tướng in ở trên mảnh giấy cứng, nên ảnh coi đi coi lại, mà cũng còn dụ dự, rồi lại nói:

— Anh phải biết chỉ có các quan hàm dường trở lên (?) mới được lên đây...

Lấy một nụ cười đáp lại, tôi không thèm trả lời. Nhưng có mấy người đứng gần đó cắt nghĩa cho ảnh rõ, thế mà coi bộ như ảnh cũng còn.... chưa bằng lòng!

Khốn nạn quá!

Có người đứng gần tôi đem cách hỏi giấy nầy mà so sánh với cách hỏi giấy rất lịch sự và rất nhã trong khi đi dự các lễ bên Tòa Khâm; rồi người ấy lại phải ngậm ngùi cho tư cách của mấy người tùy tùng bên ta. Tôi thì không, tôi không trách anh nọ cái cách xét giấy ấy, vì tôi biết anh là người vô học, và Thánh nhân có giạy đừng trách đều lễ với người.... Tôi chỉ than phiền cho cái não «quan» đã lộ ra trong câu nói của ảnh.

Kể ra thì nó có hơi dài, nhưng tôi cũng xin nhắc lại một câu nói của một người về hạng ấy và cũng ôm cái não quan ấy, để chứng rằng anh lính qui hóa trên đây không phải là độc chiếc đâu:

Một hôm nhằm lúc trời mưa lớn, tôi ở Faifo ngồi xe kéo lên tỉnh Quảng nam. Xe đi chầm rải. Kề bên gọng xe có một người đi chưn, bưng một rổ đồ ăn đầy, tay cầm cây dù, nhưng cũng bị ướt gần hết. Người nầy vừa đi vừa nói chuyện với tên phu xe, tôi ngồi trên nghe được một câu rất thú:

« — Tức mình quá! Ở đây thì mình cực khổ chẳng khác chi thân trâu. Nhưng để về làng đây, coi thử đố thằng nào giám ngồi một chiếu với mình? »

Người nói đó là một bác bếp ở với quan.... trên tỉnh. Vì bác có được chút phẩm hàm, mà làng bác thì không quan, nên bác mới nói câu ấy, tưởng như để cho hả giận.

Cũng là cái não quan! Một câu nói như rót bầu tâm sự! Theo như câu nói ấy thì chắc bác nầy về làng được, mà muốn làm cho lại cái nỗi cực khổ kia, thì còn gì mấy tên dân cùng! Cái não quan ở vào hạng người vô học có hại biết là chừng nào!

Lê-anh-Hân

THẾ-GIỚI THỜI-BÌNH

CHUNG QUANH VẤN-ĐỀ MÃN-CHÂU

Ban điều tra Quốc-Liên với thời cuộc Viễn-Đông

Từ cuộc Mãn-châu xảy ra, chánh phủ Trung-hoa thủy chung bất đề kháng, một mực trông cậy vào hội Quốc-liên. Trên mấy tháng nay, ban Ủy viên điều tra hội Quốc-liên đi khảo sát, toàn thế giới, đều chú ý mà nhứt là chánh phủ Trung-hoa trông tờ báo cáo của ban điều tra ấy như « trông mẹ đi chợ ». Vì mục đích hy vọng của sự bất đề kháng, không có cái gì khác hơn là tờ báo cáo ấy binh vực cho mình mà chống với gươm súng quả bom của người Nhật, làm cho người Nhật trả đất Mãn-châu lại cho mình.

Cái hy vọng ấy có đạt được không?

Người Nhật thì quyết định thừa nhận Mãn-châu và đồng thời phát biểu điều ước Nhật-Mãn công thủ đồng minh; lại đề phòng sự phản đối của dân Tàu nên phái hảm đội và lục quân sang thị oai và giới nghiêm. Công-sứ Tàu ở Nhật là Tưởng tác-Tân có nói đến vấn đề ấy với chính phủ Nhật; Ngoại tướng Nhật là Nội-Điền trả lời rằng:

1) Thừa nhận Mãn-châu là phương châm nhứt định của chánh phủ Nhật, không di dịch được, vì căn cứ theo nhiệt vọng của dân nước Mãn châu, dầu nước nào có kháng nghị thế nào cũng không thể giữa đường thôi dở được.

2) Vấn đề Trung-Nhật thân thiện với vấn đề Mãn-châu, rành là 2 việc (?), chánh phủ Nhật trông Mãn châu phát triển theo cách khác; về vấn đề Mãn-châu, hai nước Trung Nhật không có quan hệ và giao thiệp gì, vì Nhật xem nước Mãn theo chồ đứng chân như một nước mới.

3) Nhật-bản rất trông Trung Nhật thân thiện, vì quan hệ sự bất hòa kéo dài sau nầy không có ích lợi gì. Chánh phủ Trung-quốc lượng giải được thái độ công chánh của chánh phủ Nhật, xin tới một bước nữa làm cách hiệp điều Trung-Nhật Mãn cả ba nước...

Thái-độ của người Nhật quả quyết như thế, mà theo những lời người ta suy trắc nội dung tờ báo cáo của Quốc-liên thì Lý-đôn và ban Ủy viên đã nhận rằng sự khôi phục nguyên trạng Mãn-châu như trước ngày 18-9-31 là một việc không thể có được, nên đề nghị đem Mãn-châu làm xu vức tự do (phi võ trang địa dài), do người Nhật làm cố vấn tân trợ trong việc chính trị, còn Trung-quốc thì trên danh nghĩa còn cái tiếng là chủ quyền (?). Tờ báo cáo ấy đề nghị rằng Trung Nhật và Mãn cả 3 phương sẽ ở dưới quyền giám thị Quốc-liên mà trực tiếp đàm phán...

Thế là thiệt lợi cứ về tay người Nhật, chánh phủ trò rối Mãn-châu cứ thành lập, Trung-quốc mất đất cứ mất đất, chỉ mang cái tên « chủ quyền » suông mà thôi. Ai có đời cái chủ quyền gì mà chánh phủ thì chánh phủ Mãn-châu, chánh trị binh sự và ngoại giao cho đến trăm đều quyền lợi đều ở trong tay người Nhật, mà còn gọi là chủ quyền? Đấy là cái hiệu quả của người Tàu trông vào Quốc liên đó!

Châu tưởng vấn đề Mãn-châu như thế nên toàn cả thế giới đều chú ý về vấn đề Viễn-đông. Một tờ báo kinh tế nước nọ có nói:

« Điều ước Nhật-Mãn với tờ báo cáo của ban Điều tra Quốc-liên, hai cái văn kiện trọng yếu ấy tất thế nào cũng có vẽ xung đột, kết quả Quốc-liên và Nhật-bản tất có một bên hành vi theo lẽ quyết đoán của mình (có lẽ bên Nhật). Quốc tế quan hệ ở Thái-bình-dương, đã bày ra cái cuộc ngã xiu tứ hữu; hảm đội nước Mỹ lại cứ chực bờ ở đấy, nhân dân Trung-Nhật thì ác cảm càng sâu không hòa hiệp được, ý nghĩa thời cuộc trọng đại là giường nào! Vậy kết quả cuộc Viễn-đông nầy, đã tâm của người Nhật, một là tấu hành thắng lên (cố nhiên), hai là đã tiên đi, ngày nay không giải quyết xong thì trận đại chiến thứ hai ở Thái-bình-dương không sao tránh khỏi ».

Bàn chuyện Mãn-châu mà ngán cho cái tánh chất ỷ lại của chánh phủ Tàu. Đã không tự giữ để người khác xâm chiếm đất mình, đã bị xâm chiếm mà không lo để kháng và tìm phương kế khôi phục, chỉ trông vào lưng Quốc-liên; xưa nay việc đời, có cái gì không trông nơi mình, chỉ trông vào kẻ khác mà làm nên việc được đâu! Rõ là thất sách.

Khách-quan

Cậu Phan-nghi-Đệ được tha

Con cụ Phan bội Châu là cậu Phan nghi Đệ bị bắt tình nghi trong khoảng tháng Août năm 1929, rồi bị kết án 9 năm đày đi Lao bảo. Hôm 21/9/32 vừa rồi, cậu cùng Đỗ-đoàn-Võ (người Quảng nam), Phan Liên (người Nghệ an), Phan văn Đỉnh (người Hà tịnh) được ra khỏi lao về nhà.

Cậu Đệ hiện ở với cụ Phan tại Huế.

Ph. V.

ĐÀ VÀO TAY NHÀ CHUYÊN TRÁCH CÒN BỎ CHẠY

Hồi 8 giờ tối hôm 17/9 vừa rồi, lúc chuyến xe lửa Huế — Vinh ghé tại ga Vinh, trong đám hành khách xuống tàu có một chàng thanh niên giáng bộ khả nghi, nên bị các viên thanh tra mật thám giữ lại.

Nhân lúc ở ga hơi lộn xộn (vì có một người thợ ở trên xe ngã xuống đường rầy bị thương lúc tàu sắp đứng), thì anh bị bắt kia thừa dịp bất ý mà trốn thoát. Các nhà chức việc đuổi theo ngay, song vẫn chưa tìm thấy.

T. S.

ANNAM LỊCH SỰ
HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

VIỆC THẾ GIỚI

Vấn-đề Mãn-châu

Dư luận báo giới Anh

Luân-đôn, 16 Sept. — Báo *News Chronicles* tỏ ý tiếc cho người ta không ngăn trở chính sách của Nhật-bản ở Mãn-châu. Báo ấy viết : «Người ta tưởng phải thân thiện với Nhật để cho tờ báo cáo của Ủy-ban điều-tra Quốc-liên được có kết quả. Thật là làm to! làm như thế chẳng qua là để cho Nhật có đủ thì giờ mà đi đến cái mục đích đã nhắm sẵn. Vấn đề Trung-Nhật xung đột là một vấn đề quan hệ không vừa, không thể dung chánh sách giải hòa như thế mà giải quyết được. Phải ra sức giúp cho quốc gia chủ nghĩa Trung-hoa thắng được quốc gia chủ nghĩa Nhật đi...»

Luân-đôn, 17 Sept. — Báo «Manchester Guardian» kể lại những lý do người ta phản đối Nhật rồi tỏ giác cái thái độ chần chờ và yếu đuối của Q. T. L. M. và các cường quốc trước chính sách xâm lược của Nhật bản, nói rằng chính thái-độ ấy làm cho Q. T. L. M. mất hết quyền lực. Người các nước đều chờ xem Q. T. L. M. đối với nước đã xâm chiếm đất của Trung-hoa thế nào, và dùng cách gì mà binh vực kẻ yếu, đàn áp kẻ mạnh. Báo ấy kết luận : «Vậy thì, trước khi chưa công bố tờ báo cáo của ban điều tra Lytton, Q. T. L. M. phải hành động đi, phải hiệp với Mỹ mà làm thế nào cho Nhật-bản phải nhìn nhận những hiệp ước tự mình đã ký chớ đừng lo nhìn nhận Mãn châu quốc»

Dư luận báo giới Pháp

Ba-lê, 16 Sept. — Báo «Le Temps» trong một bài dầu đề «Nhật bản và vấn-đề Mãn-châu», nói : «... Mãn-châu tuyên bố thoát ly quyền thống trị của Trung hoa và nhờ sức người Nhật mà lập thành nước độc lập, đều ấy về mặt pháp luật còn có chỗ biện giải được ; đáo như ký hiệp ước với một nước mới chưa có hiệt cường nào khác thừa nhận, lại trong hiệp ước ấy mình lại giữ nhiều đặc quyền mới về binh bị, thì là phạm đến sự bình quyền của các hiệt cường và con đường chính trị ở Viễn-đông ; về mặt phát luật thật không có chỗ biện giải vậy. Như thế, địa vị Đông-kinh trước Q. T. L. M. rất mỏng mảnh... — Có tin nói Nhật muốn ra ngoài Q. T. L. M. Trong một vấn đề rất có ảnh hưởng đến tình hình quốc tế ; Nhật cần phải nghĩ cho kỹ mà không nên gây ra một việc mà sau này không thể chuộc được.

Thái-độ nước Ý

La mã, 18 Sept. — Đối với Q. T. L. M. Ý với Nhật ở chung trong một hoàn cảnh. Người ta đã nói đến việc hai nước ấy định ra ngoài Q. T. L. M. Lẽ tất nhiên, một việc gì mà đông người làm thì thế có mạnh hơn một người, hoặc có đều nguy hiểm gì cũng có nhẹ hơn. Vì lẽ ấy cho nên về vấn đề Mãn-châu, báo giới Ý đến nay vẫn không tỏ ý kiến gì.

Hôm qua, báo «Il Mattino» nói : thiệt ra cuộc xung-đột ở Viễn-đông là cuộc xung đột Nhật-Mỹ. Báo ấy thuật lại những ý kiến của Nhật và Mỹ, bên thì bày tỏ sự bất lực của chính phủ Trung-hoa, bên thì dựa hiệp định 9 nước mà binh vực quyền lợi Trung hoa. Như thế thật không hiểu thái độ Ý đối với Nhật ra thế nào.

(*Xem qua trang 4 cột 1*)

Nhà ông thân sinh Hoàng-Thuyết bị tịch biên

Nghệ-an. — Hôm 12-9-32, viên đề lại huyện Thanh chương cùng mấy nhà chuyên trách lới nhà thân sinh Hoàng-Thuyết là ông Tổng-Huỳnh ở làng Võ liệt, để tịch biên gia sản. Thuyết bỏ nhà trốn đã trên hai năm. Sau khi bị bắt, tiêu khai vừa xong, thì Thuyết bị bệnh chết trước khi thành án. Vì Thuyết chưa có vợ con gì nên tịch biên nhà ông Tổng-Huỳnh Tiếp tục annam, người chưa vợ con nhà cửa thì khó gì có cái gì gọi là của sở hữu. Vậy tịch của của Thuyết có oan không ?

T. S.

CHÂU-DỤ CỦA ĐỨC BẢO-ĐẠI
SAU NGÀY VỀ NƯỚC

(*Tiếp theo và hết*)

Trong mấy năm gần đây, thường hay nghe nói về việc lập hiến, nhân dân phần nhiều trông mong nhà nước định cái hiến pháp trong nước, gồm cả đại cương và cả tiểu kỷ nữa. Nhiều người nghĩ rằng cái hiến pháp mặc định, mà hiện bây giờ Triều Đình đối với nhân dân đương noi theo đó là không được rõ ràng, cần phải bổ nghĩ thêm theo tôn chỉ các nước văn minh. Cái vấn đề này thật ta vẫn cũng không bỏ qua, và trong khi học hành khảo cứu, thời Ta đã nhờ có thầy và có người tư vấn để nhắc trí Ta về việc ấy.

Người có suy nghĩ, không ai nghĩ rằng trong khi Ta lìa ở ngoài nước nhà, vì cần sự học hành và nghiên cứu sự thực, để đem lối nếo làm đang thực cho mới Triều-Đình, nay mới về đến nơi mà đã sơ hốt giải quyết thi hành ngay cái việc cần phải thận trọng và cần phải biết cho đến nơi chuẩn đích công việc, ắt phải có giao thiệp với mọi người và mục đích thời cuộc mới được.

Việc lớn lao ấy, Ta không thể định trước nhất quyết thời giờ hay là kỳ hạn. Ta thật muốn cái việc đó cần phải đem cả tài lực Ta mà tính liệu, lại cần phải có đồng tâm cùng tế với Chánh phủ Bảo-hộ chiếu cố theo như Hòa-Ước năm 1884, cho được trông Hiến-pháp thành lập cái qui chế chỉ ra thi hành, khỏi chênh lệch, được mỹ mãn.

Nhờ có các Đại Khanh Triều Thần bàn luận chính đáng, đồng tâm phụ tế, nhờ đặng mất thấy hiện tình thời sự, cũ mới có thời giờ và tùy sự thế lịch duyệt, các đều ấy sẽ giúp thêm kiến thức cho Ta.

Vả lại noi theo Thánh ý khoan hồng Đức Tiên Hoàng Hoằng Tôn Tuyên Hoàng Đế, Quả Nhân muốn cho Quốc dân thân ái của Ta được trần ngôn tiếng tâu tai trên, được tỏ tình những đều sở nguyện được thỉnh cầu những sự cần thiết phải lẽ.

Vậy từ ngày nay là ngày Quả Nhân bắt đầu thân chánh như Đức Hoàng Khảo và là ngày định chỉ bản hiệp ước năm 1925, Ta muốn minh định cứ để viện Nhân dân Đại biểu lại, song tương lai thực hành thế nào còn chưa giải định, nay thời Viện ấy làm căn cứ cho Ta đây, và Chánh phủ Bảo-hộ, về việc Quốc dân đem lòng khôn ngoan hiệp tác có giá trị.

Ta lại muốn việc giao tiếp với dân càng cho thân mật, muốn cho dân tình nguyện vọng thấu đến ta, đến Triều Đình Ta, và đến Chánh-Phủ Bảo Hộ, để mà nghe biết, bàn luận, chuẩn y hay là đình bác ; cho nên Ta đã hiệp ý với các quan thay mặt Pháp đình, và Chánh phủ Ta mà định cho viên Nghị-trưởng viện Nhân Dân Đại-Biểu được dự hội thương những bậc Thượng - Thơ hội đồng, mà được quyền bàn luận như một Thượng thơ dân biểu, để trong chỗ Chánh Phủ nghị luận được bày tỏ lòng nguyện vọng của Quốc dân, lại được xem xét việc tấn bộ Nhà-Nước để lo cho Quốc dân.

Đến việc chỉnh đốn võ ban đã khởi sự làm, Ta cũng lưu ý để kế hành, và trong nước có những chế độ nào khác cần phải cải chính, thời Thượng thơ chư Khanh cũng nên thương đồng Chánh phủ Bảo-Hộ, để cải lương lại, để làm cho trọn vẹn công cuộc tân thức, Ta vừa tuyên bố hôm nay mà chính Ta đây là người rất biết việc đó là cần kíp.

Ta nói đây là tỏ lòng muốn của ta để hiệp với ý kiến và nguyện ước của Chánh phủ Bảo Hộ, của các Đại-Thần ở Triều, Ta quyết đem trí lực và tâm thần để làm công cuộc vĩ đại cho Nước Nhà và hạnh phúc cho Quốc dân.

Ta khuyên thần dân Trung Bắc lưỡng kỳ và khắp cả quốc dân trong nước phải chân nhận ý tưởng của Ta, phải biết trấu tịnh những đều hy vọng vô lý, để mà hiệp lại với nhau trong một tư tưởng theo trật tự, theo kỷ luật và kính trọng quyền vị, để cho Ta làm chánh công việc lớn lao, làm được dễ dàng, dẫu gặp việc khó khăn thế nào cũng được thỏa thiệt.

Ta trông rằng người có lòng thành thực, kẻ có lòng yêu nước, ai nấy đều đem lòng chung một tư tưởng và nguyện vọng, để làm cho ích quốc, để cho tiền đồ vận mạnh dân tộc ta được theo lên đường tấn hóa.

Khâm thử.

Ngày mồng 10, tháng 8, năm Bảo-Đại thứ 7

HÁN-VIỆT-TỪ-DIỂN

Tác-giả : ĐÀO-DUY-ANH

(Dictionnaire Sino Annamite)

6.000 chữ — 40.000 lời

Ba thứ chữ : HÁN, VIỆT, PHÁP

Bộ sách

ĐỘC-NHẤT VÔ-NHỊ

trong kho sách quốc-văn

Trọn bộ 2 quyển

ĐẶC-GIÁ : 5$50

(*Từ 15 décembre 1932 trở đi, mỗi bộ bán theo định-giá 7p.00*)

QUAN HẢI TÙNG THƯ

HUẾ

(Ở xa xin gởi 0p50 tiền cước)

XIN CHÚ Ý :

Từ tháng Septembre trở đi

Nhà dưỡng-bệnh, hộ-sinh và phòng khám-bệnh ở Faifo, của

ĐÔNG-PHÁP Y-SĨ

TÔN-THẤT-GIAN

dời vào Tam-kỳ (Quảng-nam)

KHO CHUYỆN...

Hôm 11-9-32, học trò trường Huỳnh-khương-Ninh (Saigon), vì sự bất bình mà rủ nhau bãi khóa. Ông chủ có vời bố lít bắt 3 trò về bót, nhưng học trò làm quá lại thả ra.

Số thất nghiệp ở Nam-kỳ hiện nay có đến một vạn lám nghìn chín trăm sáu mươi chín người. Trong số đó, có 236 người Âu-châu, 42 người Ấn-độ, 13.631 người Việt-nam.

Đại-tướng San Jurjo ở Tây ban-nha, người cầm đầu đảng quân chủ nổi lên phản cách mạng chẳng may bị thất bại, nên phải bị đày.

Vào lối 7 giờ rưỡi chiều hôm 16-9 có một người đứng giữa chợ Saigon diễn thuyết về việc Đức đòi đồng quyền bình khí với Pháp, và nói về tình hình Đông-dương rằng một ngày một rắc rối. Người ta bu lại coi đông, nên diễn giả bị bố lít mời về bót.

Các hội «Ái-quốc» Tàu hiện gần cầu với ban trị sự trung ương hành chánh phải đem binh đánh chanh phủ Mãn-châu và bắt cho kỳ được vua Phổ-nghi.

Lê-thị-Phụng là một người bấy lâu chuyên nghề phá thai cho các cô con gái chửa hoang, khắp tỉnh Gia định (Nam kỳ) ai cũng biết. Vừa rồi bị lũ trẻ làm sao, đến đòi chị ta giết một cô ở Nhà-bè trong khi «làm phước». Vì vậy mà chị ta bị sở một tuần tám.

Hôm 6-9 vừa rồi có 5 người tù ở đảo Côn-lôn bị đưa đi xếp đặt trong khi làm xâu. Thân tù tội !

Mấy cô Nguyễn-thị-Chính, 18 tuổi, Nguyễn thị-Sol 18 tuổi, ở số 73 phố hàng Bồ (Hanoi), cùng cô Lê-sinh, người Kách tru, 20 tuổi, ở số 63 hàng Buồm, đã trốn đi đâu mất. Các cô đi đâu ?

Thị-Đạt, 17 tuổi, chưa có chồng, ở phố Quang-Vinh (Vinh) đã chợ ra kênh Bến-đền tự tử hồi 11 giờ trưa hôm 7-9. Vì tình-duyên hay vì cớ gì ?

Lê văn-Huê, người Bắc-kỳ, vượt ngục đã 19 năm, nay mới bị bắt được. Huê, can án chính trị năm 1910, và bị kết án khổ sai chung thân đày đi qua Cayenne (Đông Bắc châu Phi). Ở tù mà sướng sao được, nên Huê cùng vài người tìm đường lẩu qua Âu châu. Ở đấy, Huê đổi tên là Lê-văn-Thuận, đáp tàu về Nam-kỳ rồi xuống Mỹ-tho, đến làng Song Phước, lồng Hòa quới cưới vợ làm ăn, nay đã 40 tuổi. Không biết Huê có hở miệng với ai về việc mình, nên vừa rồi sở một thám Mỹ-tho cho tới bắt dẫn về khám lớn Saigon.

Vua Phổ nghi nước mới Mãn-châu, vừa rồi có mua một con chó của người Nhựt giá đến hai vạn bạc. Chó săn hay chó giữ nhà mà mua đắt vậy không biết. Cái ông vua nhiều tiền thiệt !

THẬT THE !

Muốn chữa đau bụng và đi tả, thì nên dùng

Vạn-bảo của Hải-ngọc-Đường

Một trường mới mở ở Đô-Thành Huế

tại số nhà 106 Quai de Forçant.

(Bờ sông Phú-Cam)

THIÊN-NAM HỌC-HIỆU

RA ĐỜI !!!!

Trường tư-thục có phép nhà nước. Dạy đủ các lớp từ Enfantin *lên đến* Supérieur *và* Perfectionnement

Lại có cuối kỳ túc (Pensionnat) nhận các lưu học sinh. Các thầy dạy toàn các tay đã từng trải trong giáo-giới, có đủ các văn-bằng : *Cao-đẳng, Tú-tài, Sư-phạm*

Những cách làm Savon

Savon làm ra có ba cách. Vốn là dầu và (soude) thanh diêm, vôi hoặc nước tro (Potasse). các lối khuấy nó ra hoặc nấu nó lại thì thành Savon.

Đờn bà Annam mình hay dùng các lối (soude) mà gội đầu, lại có bọt là vì trên tóc có xức dầu dừa sáng, nên dầu lộn với soude thành ra Savon mà làm cho sạch dầu.

Vì vậy nên để làm ra Savon lắm.

1- Cách thứ nhứt : bỏ trong chảo dầu và khuấy nước với thanh diêm (soude caustique) hoặc thêm các lối (soude) và tách potasse hoặc vôi hoặc nhiều món khác vào, trộn lại nấu cho sôi chừng nửa, bảy giờ hoặc 10 giờ cứ việc khuấy hoài chừng lấy tay một chút nước ấy đem ra để nguội, nó đặt lại, thì đổ ra khuôn để nguội lại nó đặt cứng thì thành Savon kêu là Savon d'empatage, nhiều nhà bán Savon đều làm cách này cả, vì dễ làm, và Savon ra rẻ tiền giá nào bán cũng được, vì một phần Savon có hai ba phần nước lộn vô trong đó ; và lại Savon ấy gặc hư đồ vàng đồ là vì soude caustique chưa ăn hết mà thành ra Savon nên nó phải ăn mục áo quần, tắm gội thì nó ăn rất mình (soude caustique, là một chất rất độc vì nếu mình bóp nó chảy tay dính áo quần nó đang chảy áo quần, vì vậy nên tay là Savon khacn rẽ mà phải làm hại mình, phải hư hao áo quần nên phải tốn nhiều.

2- Cách thứ hai là Savon nấu nấu, vì lấy dầu dừa hai phần, nước soude caustique 60 chứ một phần, thì khuấy ra Savon người kêu là *Savon à froid* — Savon này vật liệu đem vô mà làm tới đúng 72 phần dầu và tách nhưng mà phần (Acalyser) không đông vì có một phần dầu và tách không ăn nhau còn ở trong savon. Savon này coi thì cứng tốt giá bọt ra nhiều giống hệt Savon Marseille đó chứ 72% và có nhiều chỗ để chứ Savon Marseille nữa, nhưng vậy mà giặc hao lắm vì dầu và tách không ăn nhau chắc, và không ăn nhau hết, mà thành một vật, nên giặt nó nhớt tay, và tắm nó rất mình và nó làm mau hư áo quần cũng như Savon d'empatage vậy.

3- Cách thứ 3, cách này là cách khó nấu hơn hết, vì ít người nấu được và phải công fao nhiều lắm, vì nấu phải 6-7 ngày mới thành Savon nấu bằng sắm lắm, phải lọc đi lọc lại gạn đổ dơ ra hết, Marseille bày ra cách này trước, nên gọi là cách Marseille. Savon này sánh với hai thứ Savon kia thì cũng như phô-y, sánh với chai thường vậy. Vì Savon này không còn món chi ăn lộn nó hóa ra một vật trong ấy có dầu và tách đúng 72%, và nước 28%.

Savon này, cỏ lấu không mép, lộc đỏ mau sạch, bọt nhiều không vàng đỏ, tắm không rát mình, không hôi ghẻ, và gội đầu sạch gạo là vì nó không còn vật chi lộn vào, thứ nhứt là soude caustique ! vì vậy nên Savon này bán phải giá mắc hơn hai thứ Savon kia, nhưng mà dùng nó lợi hơn nhiều.

Savon Việt-Nam, nếu theo kiểu sau này nấu thiệt là tốt, còn tốt hơn Savon Marseille đem qua là vì chúng tôi dùng đồ tốt nhất hạng mà làm ra và giá lại rẻ, thứ nay chưa từng có là vì chúng tôi có máy ép dầu, thành vốn rẻ nên bán rẻ, cho qui ông xét cho biết rằng người Annam mình cũng có thể mà làm ra hàng tốt bằng người, và hơn người là khác — và chúng tôi nguyện chẳng khi nào dám làm mất tiếng Việt-Nam.

HỞI CÁC PHỤ-HUYNH HỌC-SINH :

Muốn cho con em Thành tài và có Nhân cách thì nên sớm gửi trường

LYCŒUM HONG-BANG

Ở phố hàng Trống, Hanoi

là trường tư to nhất (ở Đông-Pháp mới có trường này được phép mở đến ban Tú-tài) có đủ các lớp (Cycles primaire, primaire supérieur et secondaire) thêm lớp nữ-học-sinh, lớp chuyên giạy pháp văn, toán pháp, triết học buổi tối. Nhà to, sân rộng, cây cối um tùm trong một khu đất rộng hơn một vạn thước vuông đưa phố Hanoi, — Nhà trường sắp khuếch trương rất to, một mặt phố hàng Trống, một mặt phố nhà thờ, một mặt nữa phố Lamblot thì mới đủ chỗ cho học-sinh ăn ở trong trường vì các phụ-huynh đã nhiều người hiểu : nếu gửi con em vào một trường quy mô kỷ luật như trường HONG-BANG quản đốc như ông LEURIER có hết tâm lực dạo luyện nhân tài, cập tiến nhân coi thì không phải lo phiền về sự giáo dục của con em ở nơi phồn hoa đô hội nữa.

Hôm 1er Septembre đã bắt đầu khai giảng xong vì nhiều người xin qua và chưa chưa sửa xong nên mới có các lớp sơ đẳng và ban Âu tài bắt đầu học, còn các lớp cao đẳng tiểu học khai giảng ngày 5 Septembre, mường ai ở xa và không thể vào trường mà nhiều đem chậm ít ngày cũng nhiều.

M. B. muốn ăn ở trong trường, phải sao trước, muốn hỏi thêm xin mua tem ta lại.

QUỐN SÁCH RẤT CẦN

Thương-mại kế-toán chỉ-nam

(Cách làm sổ sách của Đoàn, nội-thương, kỹ nghệ, nhà làm ruộng, đáo, chi v. v.)

Thương-Mại Kế-toán Chỉ-Nam là Mỹ-QUỐN SÁCH RẤT CẦN, do ông Lê-văn-Thái tốt nghiệp trường Cao-đẳng thương mại, thành-tín thông kế công ti hoạt ra hàng chữ QUỐC NGỮ rất công phu, để chỉ dẫn một cách tường tận, dễ hiểu, về làm sổ sách nhà buôn, nghiệp phú nông nghiệp : CÁCH VIỆC GIỮ SỔ, CÁCH GHI CHÉP VÀO SỔ, CÔNG VIỆC TRỰC SỔ CUỐI NĂM, CÁCH TÍNH LỜ LÃI VÀ CÁCH THỰC HÀNH THEO PHƯƠNG-PHÁP GIẢN-TIỆN. Lời Quốc-ngữ viết rõ, Cách tập đánh máy v. v. và Anh Văn, Đại Quốc, nhà chế tạo, xy-ngô, nam trang, các nhà làm bánh, cai, đều dùng hợp cả.....

Trong sách vẫn có thêm nhiều mẹo rất có ích như : CÁCH VIẾT THƯ TỪ ĐỐI VỚI VIỆC THƯƠNG-MẠI (biên thư, làm văn-tự giao-kèo v. v.....) CÁCH GIAO-THIỆP VỚI NHÀ BÁN ĐỒ, NHÀ BƯU-ĐIỆN, CÁC NHÀ CHUYÊN-MÔN VẬN TẢI. CÁCH HỌC TÍNH NHANH BẰNG MÁY RÔNG HỌC VIẾT QUỐC-NGỮ NHANH (VIẾT TẮT LỐI MỚI) VÀ TẬP ĐÁNH MÁY CHỮ (CÓ IN CẢ BẢN-ĐỒ, CÁC CHỮ CỦA MÁY CHỮ ĐỂ NGƯỜI KHÔNG CÓ MÁY TẬP ĐÁNH CŨNG ĐƯỢC)

Thật là quyển sách Kế-toán đầy đủ mà rất hợp thời, ca, thời cuộc cạnh tranh kịch liệt về kinh-tế và tiền-tài. Sách này dùng từ 10-10-32 mua sớm, giấy rất tốt, bìa cực đẹp, chữ tuổi rõ, giá 1p.50. Mua buôn mua lẻ thư và mandat để cho nhà xuất bản như sau : Nhật - Nam Thư - quán Dược - Phòng số Hàng-ngang HANOI Bắc kỳ (gửi ca mandat trước thì là 1p.80 cả cước. Gửi lãnh hóa trao ngân thì là 1p65, nhưng phải gửi ít con niêm trước.

AI DÙNG KHÔNG KHỎI ?

THUỐC LY «NĂM-SAO»

XIN HOÀN TIỀN LẠI !

Thuốc này của YECSIOUNINE chế nhà thuốc NGỌ-TINH DƯỢC-PHÒNG chế, chuyên trị : bệnh kiết-lỵ, đại-tiện đi vặt, chất như óc cá, gan lợn, ra toàn huyết, hoặc đi ra trắng, đỏ, đen, hôi thối khó chịu, chỉ dùng thuốc «LY NĂM SAO», nhẹ một hai ve, nặng lắm chỉ dùng đến 6 ve là khỏi hẳn, mỗi ve 0$30. Nếu đã lâu hoặc dùng lắm chai thuốc có thuốc phiện thì sẽ biến chứng cảm - khẩu-lỵ, ngỗ-cấu-lỵ, thì rất khó trị. (người nghèo không tiền dùng thuốc, bản hiệu biếu không lấy phước) Bệnh nầy thường mắc vào khoảng cuối hạ sang thu, xin hỏi tại Tổng-Đại-Lý nhà thuốc «NĂM-SAO» tức là

SINH-HUY

44, Maréchal Foch, 44

VINH

Khắp các tỉnh cần nhiều đại-lý

THUỐC TRỪ-TUYỆT-BẠCH-THỐN-TRÙNG

sán XƠ MÍT

(TENIA)

rất thần hiệu đã có tiếng thơ cảm tạ. Ai dùng không hay có viết thư nói, chúng tôi sẵn trả tiền lại. Ai dùng lần phải dùng 2 hộp. Mỗi hộp 0p.50. Chúng tôi lại có bán thuốc trị đủ các chứng đau răng, giá trị đều dùng lành cả mỗi gói 0p.15 — Thuốc chúng tôi tinh chất ôn hòa dễ dùng có vẽ cách dùng rõ ràng — thư từ mandat để gởi cho :

M. Nguyễn-trung-Thâm

Quảng-xá — Đồng-hới

TRƯỜNG GIA-LONG

Có chân trong hội đồng Tư-Vấn Học-Chính, do M. Gilbert Baillet sáng lập và quản đốc đã ba năm nay, là một trường to nhất ở Hanoi.

Có đủ các lớp từ đồng-ấu đến lớp tú-tài.

Học tại trường hay học theo cách gửi thư. — Có nhà cho lưu-học-sinh ở.

KẾT-QUẢ SỰ HỌC :

Từ năm 1930 đến năm 1932 : đã được 211 học sinh đỗ bằng sơ-học-pháp-việt.

Từ năm 1930 đến năm 1931 : có 15 học-sinh đỗ kỳ thi vào học trường Cao-Đẳng và Công-Chánh Mỹ-Thuật, chiếm nửa số thí sinh trúng tuyển ; 20 học sinh đỗ kỳ thi vào trường Trung học Bảo-Hộ ; 20 học sinh vào trường Nam Sư-Phạm và 19 học sinh vào trường Nữ Sư-Phạm.

Từ năm 1931 đến năm 1932 : 5 học sinh đỗ bằng Cao-Đẳng-Tiểu-học Pháp-Việt và 45 học sinh đỗ bằng Sơ-Học-Yếu-Lược.

Xem như thế thì cái giá trị về khoa sư-phạm của trường GIA-LONG không đâu bằng ; về sự kinh nghiệm và cách tổ chức lại nào bậc nhất.

Ngày khai trường

Các lớp sơ học : 1er Septembre 1932

Các lớp thanh chung và tú-tài 15 Sept. 1932.

Muốn hỏi thể lệ xin viết thư hỏi trường GIA-LONG sẽ gửi quyển điều lệ có tranh ảnh.

Cây có tốt thì quả mới tươi

Đàn bà cũng vậy, có thai thế nào cũng phải dùng thuốc

Thiên-kim-an-thai

HIỆU

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG

không những đẻ con béo tốt mà lại khỏi chứng mẹ ghẻ con sài. . .

mỗi hộp 1$00

Thuốc hoàn tán trước kín đóng trong lọ, bây giờ vào chai cả, khỏi phải sợ hư, mốc.

Hiệu dầu

KHUYNH-DIỆP

Giây-thép tắt : VIENDE HUÊ

Giây nói : 87

Sở nấu dầu tại Phương-Xuân.

Kho chứa dầu nước tại Đồng-Hới.

Sở phát-hành tại Bến-Ngự Huế 11, quai de la Susse.

Đã có 500 đại-lý lớn và hàng nghìn đại-lý nhỏ ở khắp nơi trong xứ Đông-Pháp.

KHUYNH-DIỆP

đã được thưởng luôn :

Long-Bội-Tinh năm 1930 ; Kim-Khánh hạng nhì và Ngân-Tiền hạng ba, năm 1931 ; Một phó lượng-gỗ với Danh-Dự chứng-chỉ theo cuộc Đấu-Xảo Tri-Trí Haiphong ; Ngân-Tiền hạng nhất với phần-thưởng hạng nhất theo cuộc Đấu-Xảo Mỹ-Nghệ Huế ; Danh-Dự chứng-chỉ theo cuộc đấu-xảo Khoa-Học Hanoi ; Bằng-Cấp hạng nhất theo cuộc Hội Chợ Phụ-Nữ Saigon

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

XỔ SỐ QUỐC - TRÁI

(Lần thứ 42)

Ngày 1er Septembre 1932

Những số trúng 100$00

(*Tiếp theo*)

32 894	38 661	41 260	48 449	53 380
32 944	39 038	44 311	48 450	53 532
33 367	39 291	44 580	48 473	53 709
33 407	39 311	44 761	48 731	53 807
33 685	39 496	44 854	48 806	53 902
33 781	39 501	44 878	48 900	54 005
33 906	39 525	45 075	48 932	54 106
34 215	39 583	45 206	48 941	54 142
34 431	39 599	45 250	49 243	54 255
34 687	39 651	45 272	49 311	54 304
34 741	39 757	45 297	49 438	54 437
35 072	39 975	45 581	49 570	54 566
35 141	40 004	45 664	49 619	54 581
35 158	40 213	45 683	50 150	54 683
35 287	40 222	45 769	50 167	54 681
35 288	40 289	46 922	50 455	54 881
35 309	40 389	46 081	50 888	55 037
35 431	40 440	46 100	51 005	55 041
35 455	40 925	46 151	51 037	55 278
35 610	41 039	46 168	51 263	55 547
35 618	41 188	46 385	51 386	55 655
35 683	41 342	46 507	51 490	55 683
35 822	41 521	46 599	51 501	55 689
35 893	41 523	46 734	51 528	56 017
35 937	41 669	46 860	51 591	56 070
36 370	41 803	46 928	51 627	56 150
36 507	41 917	46 939	52 030	56 220
36 556	41 978	47 005	52 075	56 424
39 866	42 103	47 007	52 103	56 484
36 692	42 144	47 010	52 289	56 839
36 838	42 211	47 281	52 313	57 043
36 892	42 326	47 352	52 322	57 006
37 414	42 598	47 463	52 388	57 293
37 454	43 305	47 516	52 582	57 352
37 495	43 344	47 818	52 596	57 413
37 598	43 427	47 837	52 657	57 515
37 714	43 543	47 936	52 668	57 559
37 924	44 026	47 958	52 696	57 583
37 943	44 102	48 268	52 747	57 832
37 983	44 115	48 296	52 901	57 929
38 070	44 119	48 318	53 232	58 138
38 190	44 169	48 319	53 275	58 457

(Còn nữa)

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

HUẾ

Phải giữ vệ-sinh cho thành phố!

Đường sá ở trong thành phố được sạch sẽ là nhờ có mấy bác bố-lít xem xét về việc vệ-sinh. Thế mà ở hai giẫy bờ sông Đông-Ba thật là dơ bẩn hết sức, vì thiên hạ thường hay lên mà phóng uế, nhứt là mấy chỗ bến có tam cấp để người ta hay lên xuống tắm rửa dặt dịa, làm cho những người ở gần đó không thể nào chịu nổi, vì mỗi khi có một ngọn gió, thì hơi thối đưa vào tận lỗ mũi. Vậy các bác bố-lít gác ở hai con đường Đông-Ba Đông-khánh nên để mắt chỗ đó.

Mất thấy

QUẢNG-NAM

Đã Hương-mục và Phó-tổng dụng lại còn muốn làm lý-trưởng!

Làng Bàn-thạch, thuộc quủ Tam-kỳ, từ khi lý-trưởng Nguyễn-nhựt-Tân (xả Liên) chết đến nay, đã hơn một tháng mà chưa bàu cử lý-trưởng khác.

Nay lại nghe có tên Hương-Vy, làm hương mục, đã được thưởng phó tổng dụng, mà lần nầy lại muốn dành luôn làm lý-trưởng, nên vận động riết lắm.

Tên Hương-Vy nầy, từ khi làm hương mục, nhân dân trong làng đã than van nhiều. Nếu nay lại lo chạy làm lý trưởng thì là một đều khổ cho dân làng Bàn-thạch.

Quan trên nên thể theo dân nguyện, mà dân làng cũng nên lựa người xứng đáng mà đầu tiêm.

Biết chuyện

DALAT

Lý trưởng nhủng lạm

Làng Dalat thuộc tỉnh Đồng-nai thượng (Haut Donnai), có tên lý trưởng Ng.-h.-Kh. làm nhiều đều trái phép : 1) tháng tư năm 1931, vì phong trào lộn xộn quan trên có sức lý trưởng rao cho nhơn dân ai ngụ làm ăn tại Dalat hiện nửa gia sản, phải nhập tịch tại làng Dalat. Khi ấy lý trưởng thừa nhịp tự quyền rao cho dân ai nhập tịch phải làm giấy thuận nhập và chịu trầu, rượu cúng 1 đồng bạc lẻ. Chẳng may việc ấy thấu tai quan trên, quan phái lính về làng đi khắp bảy ấp, rao cho dân biết ai đã đem bạc và trầu rượu cho lý trưởng

Tin đường sá

Con đường quan từ Krongpha đến Dalat đã đi được lạinhư thường.

Chiếc xe hỏa chở hành khách và vật hạng (G.V. và P.V) từ Tourcham đến Dalat đã bắt đầu chạy lại từ hôm 19 Septembre 1932.

Thơ từ ở Kronpha gởi theo xe hơi cũng đã bắt đầu từ ngày ấy gởi đi được.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NẶC-DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả

Quản-lý cõi Đông-Pháp : SAIGON số 26, đường Chaignean

Chi nhánh ở tại HANOI số 19 đường Borgnis Desbordes

Muốn lập vốn

Muốn lập tư-bổn

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội **VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM**

— Vé 1.000 đồng —
mỗi tháng góp 8 đồng
— Vé 500 đồng —
mỗi tháng góp 4 đồng
— Vé 250 đồng —
mỗi tháng góp 2 đồng

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo, Hội sẽ trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

Đại-lý ở tại HUẾ : HOÀNG-TOẠI, 115 đường Gia-long

NHIỀU NGƯỜI BỊ :

PHÒNG-TÍCH

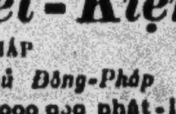

«CON CHIM»

Bịnh Phòng-Tích dân ông, đàn bà sức bền thường hay bị, nhất là tự 25 tuổi lên 50 tuổi hay bị lắm vì 2 lẽ : Khi cơm no, rượu say vội ham tình dục ; 2 lẽ : Khi mệt nhọc, đi no đi ngồi hay đi tầm ngang, nên thụ bịnh ; gọi là Phòng-tích. Khi thụ bịnh, thấy đầy hơi, bứt rứt, cơm không muốn ăn, ăn tài hay ợ, thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm sắc mặt vàng ủa bụng ốp.

Mỗi bị uống 1, 2 lần, lần 4, 5 lần, uống không công phạt, đáng bịnh đi thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi lần chia hai bận uống, giá : 0$40.

VÔ-ĐÌNH-TÂM, 178 bis, Route Lạchtray HAIPHONG. ẤN-TỐ Kim-tiền năm 1928.

ĐẠI-LÝ TRUNG-KỲ :

HUẾ	Hiệu VĨNH-TƯỜNG, phố Gia-Long.
TOURANE	THÁI-VIÊN, phố Maule và NGUYỄN-THỊ-HUỆ, phố Đề-hữu-Vị.
QUANGNGAI	NGUYỄN-NGỌC-ANH, Thạch-Trụ, Mộ-Đức và CHẾ-HOÀNG à Sông-cầu.
NHATRANG	MỘNG-LƯƠNG-THƯ-QUÁN.
TAMQUAN	Hiệu ông ĐỘI-CHẤN.
VINH	Hiệu SINH-HUY, phố Gare.
DALAT	ĐINH-VĂN-CHẤC, Librairie.
FAIFOO	HOÀNG-ĐỨC-VINH, 183, phố Pont Japonais.
DONG-HOI	LÊ-QUỲNH, Commerçant.
PHANTHIẾT	MINH-GIANG, 2 phố Đông-khánh.

Khắp ba kỳ có Đại-lý bán cả.

ĐỒNG-BÀO ÔM-ĐAU, NÊN ĐỌC KỲ :

Vì thời tiết bất hòa, ai đã uống lắm bổ, ăn tham vô mật nhọc, thức khuya giấy sớm ... nên xanh xám, ốm đau luôn ... Vậy, muốn chóng khỏe mạnh bền tốt, mau tiêu tan bịnh thì các Ngài nên uống Tiên-Tửu ở chế theo môn thuốc gia truyền đã 3 đời nay, rất kinh nghiệm thần diệu, lại pha với rượu nho-cối lâu năm rất quý, rất thơm ngon, uống không say, thật Dại-Bổ-Dưỡng phế, thận tâm, can, tỉ, vị, khí huyết, gân cốt ; thì chẳng bổng bao bao mập, khỏe mạnh khoan khoái, ăn đi lành lợi, thực đêm tinh lão, ngon miệng, ăn khỏe, mau tiêu đói, ngủ yên, đại tiện hoạt, tiểu tiện trong, mát. — Nếu có lao tâm lao lực, hen, ho kinh-niên, đờm suyễn, đau tim, gan, phổi, đa đầy, rượt, đau ngực, đau bụng kinh niên, kiết, lỵ, động kinh, tê bại, đơn thấp, đi mộng tinh, ngủ nước, thương hàn, phù, bàng, hư thận, đau lưng, nhức gân xương, buồn mỏi tay chân, tiểu tiện vàng đỏ, nhiệt táo, khát nước, ung nhọt, lở chốc, đau tai, đau mắt lâu năm, trăng nhọc, lậu kinh-niên, mọc giang mai, đàn bà bạch đới, tích kinh, huyết hư, kinh không đều, muộn con, hậu sản ở đàn bà xanh xao, gầy còm, ho, sốt, đầy, táo, nhức mỏi tay chân, vàng da, đau lưng, tiểu tiện vàng đỏ v. v. sau khi mạnh đã ở, hãy uống vô dưỡng v. v. . chuyên dùng Tiên-Tửu, chẳng khỏi vô công. Các bịnh trên nầy mà trầm trọng, lâu năm, vừa dùng Tiên-Tửu, vừa dùng các Thuốc rất kinh nghiệm của Bổn-Dường thì mau khỏi lắm, cam quyết chắc chắn là không thuốc nào thần diệu kinh nghiệm bằng. Còn các bịnh phong hồi, ho lao, đau bụng kinh niên, giang mai, lậu kinh niên, đi mộng tinh, tê liệt, sáu quắng, đàn bà bạch đới, v. v. đay Bổn-Dường mới có thuốc chuyên trị rất thần diệu, trăm người dùng, khỏi cả trăm, ở gần đồng bào gởi thư về khen ngợi nhiều lắm, nên tạm coi 4 lá thư sau nầy thì rõ :

1. — Thưa Ngài, Vợ tôi mắc bịnh Bạch đới và xanh xám, tôi thì mắc chứng Khát Nước, tối nào cũng phải uống hơn hai chục bình nước chè ; đã mấy năm nay, dùng thuốc tốn rất nhiều tiền mà vô hiệu, nay mới dùng hết 6 chai Tiên-Tửu, đã thấy khỏi hết rồi mà được bổ bổ tốt lắm. Vậy Ngài lại gởi thêm tôi Giao ngân lãnh hóa cho tôi 6 chai Tiên-Tửu nữa ; 5 đồng 1 chai. M. Mai-chi-Trung, commerçant à la Plantation B. D par Postes Lộc-Ninh (Nam-kỳ). — 2. — . . . Nay dùng Thuốc và Tiên-Tửu, người nhà tôi vừa khỏi bịnh Đông Kinh, vừa khỏe mạnh bổ tốt ; vậy Ngài lại gởi cho tôi 4 chai Tiên-Tửu nữa, 15$00 một chai. M. Nguyễn-khắc-Cung, Secrétaire Banque Indochine à Quy nhơn. — 3. — . . . Tôi mắc bịnh Ho-lao, lại thêm chứng Đau bụng kinh niên, đau ngực, đau lưng, đi tiểu vàng đỏ, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của Ngài, các chứng đã khỏi hẳn rồi, đêm buổi sớm, con hơi ho vài tiếng thôi, và nay ăn được, ngủ được, khá lắm. Vậy Ngài gởi ngay cho tôi theo lối giao ngân lãnh hóa cũng như lần trước 4 chai Tiên-Tửu và 15 đồng bạc thuốc để mau khỏi rốt căn. M. Đặng-văn-Thu, employé secrétaire D. P. demeurant n° 5, Troisième Quartier à Thái bình. — 4. — . . . Bịnh Ôi mửa tiêu, Đau ngực và Lậu Kinh niên của tôi, đã 6 năm nay, tốn bạc trăm thuốc mà vô hiệu, nay dùng Thuốc và Tiên-Tửu, thấy mau khỏi lắm. Vậy ngài lại cho tôi như kỳ trước 2 chai Tiên-Tửu và 12 đồng bạc Thuốc nữa. M. Trần-văn-Cả Commerçant cuu n° 202 à Hanoi. — Cước phí gởi Thuốc và Tiên-Tửu, Bổn-Dường chịu hết, mà lại ông vào thùng gỗ rất cẩn thận, vậy đường các ngài rồi động giáp đi đường bao khi đau ốm được mau khỏi, làm ăn lành lợi, đó một thiệt là công đức tôn vậy.

Mấy lời chân thành cẩn cáo : ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG, 22 rue Médicaments à Hanoi

MÀY LỜI THÂM TẠ

余啥深謝

Hằng ngày chúng tôi nhận được thư của các qui khách gửi khen thuốc VẠN BẢO hiệu Hải ngọc đường và khuyên chế cho nhiều, bán cho rộng, chúng tôi rất lấy làm cảm tạ. Xin nhắc lại : thuốc nầy chữa : 1) đau bụng ; 2) đầy, tích, trướng ; 3) nôn, mửa, ọe ; 4) thổ và tả ; 5) tả dử quá ; 6) kiết lỵ.

Hiệu nghiệm chắc nhiều ngài đã rõ. — Mỗi ve giá : 0$25

Bán tại :

Thanh-hóa : M. Di-long, 71, Phố-lớn.
M. Chu bảo Đỉnh, 41 Phố [illegible]
Hàm-rồng M. Hoàng vinh Hưng, à [illegible]
Đò-lèn : M. Tường-Hưng, commerçant
Bái-thượng : M. Tuất, bán phở.
Vinh : M. Vinh hưng Tường, 77 rue Sarraut.
Huế : M. Vinh-Tường, 49, phố Gia-long.
Phanri : M. Nguyễn Vệ à Chợ Mới
Phanthiết : M. Minh-Giang, 2, Rue Đông-khánh
Saigon : M. Nguyễn thị Kinh, 30, Aviateur Garros
Chợ lớn : M. Nguyễn văn Dương à Tân-lâu, Cần-được
Cà mau : M. Nghê văn Huỳnh, [illegible]
Châu-đốc : M. Võ thị Sâu, commerçante à Tỉnh-biên.
Thakhek (Laos) M. Trịnh duy Yên
Paontiou (id) M. Đông xuân Uy, Cai de laverie S. E. E. M.

Mua buôn không phải chịu tiền cước. — 50 ve 1$80.

Nhận hàng theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Thư hoặc mandat gửi cho :
M. Nguyễn huy Cư, Tu tài, village Hoằng nghĩa, phủ Hoằng hóa, Thanh-hóa (Annam)

KHẮP CẢ ĐÔNG-PHÁP CÓ HƠN 150 NHÀ ĐẠI-LÝ BÁN

Hiệu thuốc nầy có cầu chứng tại Tòa Saigon, ai làm giả bắt dưới sẽ bị nặng tội.

Thuốc - Dán

Hiệu « CON-RẮN »

Trị các chứng bịnh ngoài da. Nhứt là mụn, trị mụn độ nhứt hay. Trị nhọm mắt rất tài, vì thuốc rất ghê và phong độc. Trị ghẻ, tức ngực, đờn bà đau vú, lát sài đang, nhức đầu, mụn nhọt, nhức, mỏi, tim la, hột xoài, các chứng bịnh ngoài da, dùng đến thuốc nầy thì sẽ khen tặng vô cùng. Giá mỗi hộp 0$25.

Thuốc - Xổ

Hiệu « NHÀNH-MAI »

Độ nhứt hay, có tài rửa ruột, sạch cả còn trùng, sán, lãi, xổ đàm độc rất nhiều, xổ êm, uống dễ, ít đau bụng. (Giá 0$20).

HAI MÓN THUỐC NẦY CÓ BÁN :

Ở Trung-kỳ có bán mấy chỗ kể dưới đây :

Ở Phontiou : Đông-xuân - Ủy Cai de la laverie S. E. E. M.

Ở Luangprabang : Dương-quang-Xuyên, commerçant.

Ở Vientiane : Bùi-văn-Nhờ commerçant.

Ở Hue có bán nơi M. Đào-duy-Anh, Quan Hải, rue Gia-long.

HUẾ (Citadelle) : Hồ-tri-Phát maison Thuận Lương.
FAIFO : Bazar Hồng-Lợi 183 Pont Japonais.
TOURANE : Nguyễn - hữu - Vinh commerçant musée
PHANRANG : Huỳnh-văn-Trân 14 Maréchal Joffre
QUANGNGAI : Madame Phạm-Hòe commerçante
NHATRANG : Nhà thuốc Mộng - Lương
QUANGTRI : Châu-nguyên-An chez Hòa Long hiệu
PHANTHIẾT : Lê-văn-Hưng commerçant rue Gia-long
PHANTHIẾT : Bazar Minh - Nguyệt, rue Gia-long près du pont
PHANTHIẾT : Bazar Minh-Giang, 2 Rue Đông-khánh
VINH : Vinh - Hưng - Tường, 17 Sarraut
QUINHON : Phan-thanh-Khuyến
TANKY : Dương-Hoàn commerçant
HATINH : Nguyễn-đức-Lợi rue Tỉnh Trung

Mua sỉ huê hồng 30%, vở phí tôi chịu, do nơi :

Nguyễn văn-Phố

Boîte Postale n 63 — Saigon

(Còn cần thêm nhiều đại-lý.

KÍNH, GIẤY CHỤP ẢNH BÊN TÂY MỚI SANG

Kỳ tàu tới nay hiệu **HUONGKY PHOTO HANOI** *mới nhận được nhiều kính Lumière, giấy Crumière, và nhiều đồ phụ dùng về việc làm ảnh.*

Các nhà làm ảnh chuyên-nghệ nên viết thư mua ngay kẻo hết

Huongky Photo

cần bạch

Một tin lạ trong thương giới

Đương lúc kinh tế quẫn bách, cả hoàn cầu đều chịu ảnh hưởng ; đừng nói dân ta, ở nước ta đây, biết bao nhiêu hàng to đóng cửa, hiệu nhỏ nghỉ buôn, thế mà ở TOURANE thuộc về con đường QUẢNG-NAM, một hiệu buôn lại mới mở.

Lãnh làm Đại-lý các hàng nội hóa, các báo, chí và thơ, tuồng, truyện, tiểu thuyết ; ngài nào muốn cho hàng mình mau chạy và khỏi phải lo ngại, xin hãy gởi bán tại bản hiệu.

Buôn gởi đi các nơi, thổ sản xứ Trung-kỳ như : Cau, chè, quế, bắp, sáng, đường, dầu phụng, thuốc lá, vân vân.....

Các báo chí, tân-văn, ngài nào chưa gởi cho chúng tôi làm Đại-lý, xin hãy gởi gấp cho đặng chúng tôi sắp đặt người đi bán các nơi thôn quê.

Bazar Sainfol Léon

Mme Chánh-Ký

Propriétaire

Rue Quảng-Nam

TOURANE

Sách tặng

Bản báo vừa mới nhận hai quyển sách sau nầy của tác giả gởi tặng :

1) Sách học Thế-giới-ngữ (Espéranto) của ông Huỳnh-bá Dưỡng soạn, hội Thế-giới-ngữ ở Bắc-kỳ xuất bản. Sách khổ rộng, dày 60 trang, giá 0$20, bán buôn và bán lẻ lại Hội Thế-giới-ngữ ở Bắc-kỳ (hòm thơ 71, Hanoi). Riêng ở Huế, bán lẻ tại nhà ông Huỳnh-ba-Di, đường Nam giao.

2) Phụ-Khoa, của Diệp thiên Sĩ soạn, in tại nhà in Mỹ-khoan (Chợ-lớn), giá bán 1$20.

Vậy có lời cảm ơn. | T. D

Dâu là CÓI PHÚC ?

TRIẾT-HỌC TIỂU-THUYẾT

Tác-giả : C. Flammarion — *Giang-Ha dịch-thuật*

Số 54

Bây giờ bạn muốn cho tôi nói qua các đức tốt khác không? Vì dụ như sự đẹp đẽ lịch sự. Mà đối với một người đàn ông, cái đẹp có làm gì ! Tôi, thì tôi thích sự mạnh hơn cái đẹp, sự khỏng đau ốm hơn cái duyên. Một người con trai đẹp, tôi không coi ra chi hết. Tôi còn đi xa hơn nữa : Cái sức mạnh, sức khoẻ cũng như sự giàu sang quyền tước, không đủ để làm một con người, vì một ngày kia, một trận đau có thể phá hủy hết thảy. Tôi muốn sao cho làm người thì phải cho khôn ngoan sáng trí, có học thức và có lòng tốt.

Cái giá-trị của một người là cái giá-trị riêng của người ấy, chớ không phải giá trị của tổ tiên, cha mẹ hoặc bạn hữu của người ấy.

Nhưng mà tôi thú thật với bạn cái mũi và cặp mắt của ông ấy không làm cho tôi ghét. Tôi đã nói thế, bạn đã bằng lòng chưa ? Tôi nói thật, tôi sinh ra để hiểu một người tinh thần. Linh hồn tôi phải cần một người tinh thần. Người ấy tôi đã tìm ra rồi !

Sao lại bạn bảo rằng những nhà triết học là người bệnh ? Như vậy chẳng là chỉ có người ngu xuẩn mới mạnh giỏi không bệnh sao ?

Bạn phải cho rằng tôi cũng biết đều phải lẽ lắm chớ. Bạn thấy chưa, tôi cũng đồng một lối luận-lý với bạn, mà lại còn chân thật hơn nữa kia. Vậy thì bạn phải cho tôi là phải. Và câu kiết luận là tôi chưa phải là người tình nhân của người ấy đâu. Vì đã có ái tình thì chắc không còn biết biện luận nữa. Đều ấy ai cũng biết. Còn một chút nữa tôi sẽ giải tỏ cho bạn rõ rằng tôi sắp lấy chồng một cách chánh lý lắm.

Một cuộc hôn nhân à ? . . .

Mà thật, chớ sao lại không ? Nhưng tôi tưởng chắc người ấy thì không nghĩ đến. Người ấy vẫn tỏ thái độ lảnh đạm, vẫn nghiêm chỉnh luôn. Không khi nào nói với tôi về ái tình cả.

Nhiều khi tôi cũng muốn trốn mà đi. Nhưng thường trong đời người ta dầu tìm cách gì trốn tránh cũng không vượt khỏi số mạng, nên tôi tưởng tốt hơn là cứ để cho ông Tạo vật của các nhà triết học xây vần.

Bạn nói người ấy là con không cha. Rồi sao nữa ? Con nào lại con không cha ? Nhà khoa-học D'Alembert cũng là một người không cha, tìm thấy ở trên tam cấp một nhà thờ : bạn tưởng nếu có thể lấy nhà danh nhân ấy, thì tôi có vì thế mà không lấy hay sao ?

Bạn trách tôi sao có lấy người không xứng đáng với tôn tộc. Bạn ơi ! sự không xứng đáng không phải ở nơi hình thức mà chính ở chỗ tinh thần.

Thăm bạn. »

« Minh-tinh »

XIII

Tia sáng

Một ngày sau khi nàng Minh-tinh viết bức thơ trên thì nàng đến lại chỗ cái lầy cũ kia để nhắm sao Kim tinh đương lúc chiều mùa hạ, mặt trời còn đương sáng. Vì hành-tinh nầy đương lúc nắng sáng tột bực, và trông trong kính thì dống như một cái trăng lưỡi liềm nhằm ngày thứ tư trong tuần trăng. Nàng Minh tinh lúc bấy giờ trong đêm cũng như ban ngày, cái nào nàng cứ mơ màng theo các từng trời, nàng bước lên con đường dốc, có cây che, trong một buổi chiều mùa hè tốt đẹp, mà nàng khoan khoái vô cùng. Bữa đó nàng bận một bộ đồ mỏng, mùi lợt, cả tay và cánh tay đều mang bao tay trắng, để che hơi nắng. Trên vai thì phất một cái áo ngoài để thấy cái đường lưng uốn eo rất đẹp. Đứng xa mà trông nàng đi dưới chiếc dù đỏ, trong cái con đường cong quẹo và có bóng cây che, thì cũng chẳng khác chi một con bướm bướm ở các miền huỳnh đạo, bay nhảy từ bông nầy qua bông nọ, chỉ dính dấp với cỏi trần phàm bởi các sắc đẹp màu thơm của mấy cụm bông thôi. Khi đến chỗ đài thiên văn, thì ông Cư-sĩ đương ở trên bệ cao vẻ cái hình của vị Kim-tinh. Ông nghe tiếng nàng đến thì đi xuống đón bỏ cái vị sao trên trời mà đến tìm ngôi sao của ông ở dưới đất nầy. Cách ăn mặc sửa soạn của nàng làm cho ông hơi ngượng, tự nhiên ông muốn cất tiếng khen nàng, nhưng ông đè nén mà không nói. Liền lúc đó ông bắt đầu nói chuyện vị Kim-tinh.

Vì nàng đứng gần trên chót bệ mà trông, thân mình có hơi xiêng và như tuồng đã mỏi, nên ông Cư-sĩ ôm cánh tay nàng để đỡ nàng một hồi. Nhưng thình lình ông lấy tay và coi bộ như đương bực rực khó tính. Nàng hình-tinh thì tưởng như không trông thấy gì cả.

Cái bao tay của nàng dài vào đến quá cái tay, nhưng từ chỗ cái tay đến vai thì trống, chỉ có áo phất ngoài choàng qua mà thôi. Đầu tiên ông Cư-sĩ tưởng là cả tay đều có bao nên ông ôm lấy mà đã cho là một đều quá đáng rồi. Thế mà trong khi nắm lấy cánh tay, ông rờ động một lớp da mềm mà trơn trần, cái sự cảm giác một cách thú vị và thình lình kia ngay lúc đó đã truyền khắp cả thần kinh hệ của ông, cũng như động một thang lửa đỏ. Tự nhiên ông muốn nắm lại cái cánh tay đẹp đẽ kia. Nhưng ông không dám, bèn bỏ chỗ đó mà bước xuống đi lại dòm nơi cửa sổ.

(Kỳ sau sẽ tiếp)

thì đến đòi lại, nhưng có người đòi lại, mà cũng có người không. Quan đòi hương chức làng Dalat đến hiểu và bảo làng đặt lý trưởng khác, còn anh ta thì quan phạt tù tháng tù về quyền phi pháp. Song làng xin dung cho một lần; 2) Phong trào lộn xộn, quan sức cho nhơn dân ai ở Dalat đã lâu hay là mới đến, phải có giấy thuế thân cùng căn cước. Dân trong thành phố Dalat, ai cũng làm đơn đến lý trưởng nhận thiệt, rồi sau mới bằm quan xin căn cước. Khi đó anh ta thừa nhịp quơ quét kẻ 2 người 3 đồng bỏ túi; 3) trong làng có mua đặng 3 thành Quốc trái, giao cho anh ta giữ, anh ta lý đem đi cầm nơi khác không cho trong làng biết.

Kể qua vài chuyện đủ biết thủ đoạn lý trưởng là thế nào.

Thương dân tại cảo

AI-LAO

VIENTIANE

Vụ bán «Feu Rouge»

Viên đội bố lít mưu bán đất «feu rouge» đã bị phiên tòa họp ngày 2 Septembre vừa rồi kết án 8 ngày tù án treo, và 100 quan tiền phạt. Nhưng viên đội ấy còn chống án.

M. L.

VẤN-ĐỀ MÃN-CHÂU

(Tiếp theo trang nhì)

Hôm nay báo «Il Giornal d'eltalia» viết: «Nước Ý vẫn ở địa vị trung lập, nhưng cũng để ý luôn. Người ta có thể, phải bàn luận về vấn đề Mãn-châu, nhưng khi nào các nước có quan hệ can thiệp vào kia. Không nên vội bày tỏ ý-kiến, hãy chờ tờ báo cáo Lytton công bố, và thái độ các nước lớn bày tỏ rõ ràng ra đã». Như thế thì báo giới Ý cũng không binh vực gì Nhật.

Nhật muốn ép các nước thừa nhận Mãn-châu-Quốc

Bá linh, 19 Sept. (R. d.). — Theo tin của phóng viên báo «Berliner Tageblatt» ở Đông kinh, thì tổng trưởng ngoại giao Nhật tuyên bố với các nhà viết báo rằng chỉ dân những nước nào đã thừa nhận Mãn-châu quốc mới được đề chưn vào đất nước ấy; và thêm rằng hiện nay chỉ một mình người Nhật được đặt tư bản ở Mãn-châu-quốc mà thôi.

Sau cùng, Tổng trưởng ấy nói việc bải bỏ trị ngoại pháp quyền sẽ giải quyết ngay.

Vê việc ông Gandhi định nhịn ăn

Ông Gandhi vẫn không đổi ý

Luân-đôn, 16 Sept. — Ông Andrews, bạn thân của ông Gandhi, vừa nhận được một bức thơ của ông ấy, nói: «Tôi coi việc nhịn ăn là một cái phận sự mà Đức Thượng đế bắt phải làm. Duy có bỏ cái dự án bắt phải «Uế-đa-phi» đầu phiếu riêng, thì mới có thể hoãn được cái ý định của tôi thôi.»

Karachi, 18 Sept. — Ông Gandhi quyết nhịn ăn cho đến chết, nếu như ông không được thỏa nguyện về vấn đề đầu phiếu của phái «Uế-đa-phi». Trong một bức điện tín gởi cho ông Hội-trưởng Hội-đồng thành phố Karachi, ông tuyên bố: «Nếu đức Thượng đế muốn cho tôi sống, thì dầu tôi có nhịn ăn lâu mấy cũng không chết».

Bombay, 18 Sept. — Các bạn đồng chí của ông Gandhi biết rõ cái tính rất cương quyết của ông, nên chắc rằng ông sẽ không chịu để Chính-phủ tha nếu Chính-phủ bắt buộc ông chải chịu điều khoản gì. Nhưng chắc rằng Chính-phủ Anh sẽ tha hẳn ông. Như thế chắc ông sẽ được phép tự do ở trong đề lao không bị bắt buộc phải theo lệ luật như các tù khác. Ông sẽ được tự tiện trò chuyện với các tù nhân khác muốn giúp ông tìm kế giải quyết cho xong các vấn đề phái «Uế-đa-phi».

Bác-sĩ Ambekhars đã ở Poona tới thương thuyết cùng quan tổng đốc Bombay. Bác sĩ nói rằng cuộc đàm phán ấy là việc tự không có nói đến cái tính thế hiện thời. Bác sĩ nói sẽ sẵn lòng vào thăm ông Gandhi nếu bác sĩ được mời vào nếu nói được cho phái «Uế-đa-phi» những điều kiện hay hơn trước thì ông sẽ thuận nghe.

Có tin ở Poona rằng đã vài tuần nay ông Gandhi dự bị việc tuyệt thực, nhưng ông vẫn hy vọng sẽ có cuộc thay đổi làm cho ông không đến nỗi phải dùng đến cách đó. Hiện ông ăn ít rau đậu, hoa quả hơn trước và giảm một phần sữa đi. Ông lại thôi không tập thể thao như ngày thường nữa để giữ cho cái trí não cực lực cương nghị.

Poona 18 Sept. — Một đoàn đại biểu đến đề lao Yerada thăm ông Gandhi nhưng hôm ấy là ngày ông yên tĩnh nên không được gặp ông. Trưa mai đoàn đại biểu sẽ lại vào đề lao. Cuộc hội họp này thế nào sẽ thông cáo cho các báo biết.

Ngày mai các lãnh tụ chính đảng sẽ hội nghị tại Bombay.

Vê việc Đức yên cầu binh bị bình đẳng

Pháp nhứt định không nhận đều yêu cầu của Đức...

Ba-lê, 17 Sept. Tại Hội-đồng ngoại giao của Ha-nghị-viện, thủ tướng Herriot bày tỏ chính sách ngoại giao của chính phủ và công việc của phái đại biểu Pháp tại Hội nghị Tài binh, phải giữ cho đạt được mục đích.

Về vấn đề binh quyền về binh bị thủ tướng nhắc lại rằng không thể nhận những điều đề khởi của Đức, mà phải giữ theo hòa ước Versailles.

... và tố giác việc bí mật tăng binh bị của Đức

Nói về những ấn kiện chứng chỉ việc Đức bí mật tăng binh bị, của các nước gởi đến bộ ngoại giao, ông Herriot nói rằng từ nay trở đi chỉ đem ra bày tỏ trong những cuộc đàm phán riêng với các nước thân.

Ông Herriot chẳng sẽ đem đăng ở Q. T. L. M. nếu ở đây người ta đem vấn đề binh bị tăng ra bàn. Chắc ông sẽ yêu cầu có một cuộc quốc tế điều tra về việc bí mật tăng binh bị của Đức...

Dư luận Đức đối với những lời tuyên bố của thủ tướng Pháp

Berlin, 18 Sept. (R. d.) — Báo giới Đức hết sức phản đối những lời tuyên bố của Herriot tại Hội đồng ngoại giao Hạ-nghị-viện.

Báo «Deust Allgemien e Zeitung» cho rằng Pháp phản đối lời yêu cầu của Đức là làm cho các đảng chính trị Đức, đến kỳ tuyển cử sau đây, sẽ hiệp nhau thành một chiến tuyến duy nhất, và ra sức chiến đấu cho Đức được tự do về binh bị. Báo «Deutsche Allgeme nen tuyên bố: «Đức sẽ kịch liệt phản đối bản dự thảo của ông Herriot».

Thái độ Mỹ đối với lời yêu cầu của Đức

Hoa-thịnh-đốn, 18 Sept. — Tuy có đều yêu cầu của Đức mặc dầu, chính phủ Huê-kỳ vẫn chủ trì việc tài binh. Trong chính giới người ta tỏ ý mong rằng Đức sẽ bỏ đều quyết định của mình trước tháng Février, ngày Hội nghị Tài binh sẽ nhóm.

Thái độ Ý.....

La-mã, 17 Sept. (R. d.) — Ý hết sức tán thành đều yêu cầu của Đức về binh bị. Nhưng trong một cuộc hội kiến với đại biểu Ý ở Luân đôn (là ông Gandhi) thủ tướng Mussolini không nói rõ về việc phải yêu cầu Anh hiệp ý với Ý mà ép Pháp phải thay đổi thái độ đối với đều yêu cầu của Đức, nghĩa là phải rộng rãi hơn.

Thái độ Anh.....

Luân-đôn, 19 Sept. — Trả lời thơ Đức về vấn đề binh bị bình đẳng, chính phủ Anh tuyên bố muốn cho Đức còn dự vào Hội nghị tài binh, về việc này có quan hệ cho Hội nghị ấy và cho tiền đồ vấn đề Tài-binh nhiều. Chính phủ Anh, vì muốn cho Hội nghị được thành công, lý nhận bổn phận mình là phải thỏa hiệp cái ý kiến nên bày tỏ một vài đều như sau:

Chính phủ Anh rất lấy làm tiếc vì một cuộc cải cọ về chính trị lại xảy ra nhằm vào lúc mà ai nấy cần phải để ý đến việc sửa sang thế giới về mặt sinh sản và thương mãi. Nếu đề vấn đề binh bị bình đẳng ra trước nhất thì chắc là có hại lớn. Đức đã phải và hiện còn đương phải cái nạn kinh tế trụy lạc, các nước ký hòa ước Versailles biết đều ấy nên đã để cho Đức được thong thả về bồi khoản, thái độ các nước đối với Đức như thế, nay còn đề khởi vấn đề binh bị bình đẳng thì thật là không nhẫm. Chính phủ Anh hết sức trông mong rằng không có đều gì ngăn trở công việc bổ cứu tình hình kinh tế thế giới là việc rất cần kíp và sẽ đem ra bàn tại Hội-nghị kinh tế thế giới nay mai.

Pháp hoan nghênh lời tuyên bố của Anh...

Ba-lê, 19 Sept. (R d.) — Dư luận Pháp đối với Anh nay thay đổi hẳn.

Trước kia báo giới Pháp nghi Anh đứng về phe Đức nên công kích dữ, nay thấy lời tuyên bố trên thì đều khen ngợi rầm lên....

...Còn Đức thì không thèm trả lời

Bá-linh, 19 Sept. — Đức không trả lời thơ của Anh. Chính phủ Đức không muốn cải cọ gì với Anh Pháp, tin đều yêu cầu của mình là đúng với công lý nên chỉ chờ đợi...

Đức không dự Hội-nghị Tài-binh.

Báo giới Đức công kích Anh tợn.

HUẾ

CÂU CHUYỆN GIỮA ĐƯỜNG

— Bà Tham, bà làm gì mà ngó nhơn nhơn như muốn tìm phố nào mà mua gì đó phải không?

— Ủa, chào bà Phán. Tôi đang tìm nhà hàng tơ lụa thiệt tốt để mua.

— Vậy, bà không biết tiệm Bombay Naraindas Bagamal *đường Paul-Bert số 123 hay sao? Tại đó bán các thứ hàng thật tốt và đẹp mà giá rất rẻ. Ở đấy có bán đủ thứ: hàng Bombay, hàng Tàu, hàng Tây, hàng Nhật và hàng Mỹ. Vậy xin mời bà lại mua ngay đi, kẻo hàng tốt người ta mua hết.* N. B.

Sách thuốc

Dịch ra quốc ngữ, trên đặt thành ca, kể ra các bệnh, dưới kê đơn thuốc, vừa chữ quốc ngữ, lại vừa chữ nho, bệnh nào thuốc ấy, thật rất tinh tường, có 372 cái đơn thuốc chép chữa đủ hết các chứng bệnh người lớn trẻ con, dùng rất công hiệu. Ai có sách này cũng như có thầy lang đại danh sư ở trong nhà vậy. Khi nào có bệnh thì tự xem sách kê đơn lấy thuốc mà dùng thì rất tiện lợi. Ai biết quốc ngữ là kê đơn được. Giá một quyển 1$00.

Nguyên sử tòa thượng hạng thông phán

TRẦN-ĐỨC-CẢNH

57 — phố Định - Tân — 57

TONKIN NAM-ĐỊNH

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sắng
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
đặng Khi, có con nít đi học,
Khi có ông già bà cả ra về,
Cùng số người phải đi ra,
tới sở làm,
THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH
hoặc ngậm cho thong cổ thong hơi
Khoẻ bình,
hoặc ngậm mà trừ bịnh,
như Kí sổ mũi, đau cổ, mệt thở,
ho đàm, tức ngực, vân, vân.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI NHỚ
dùng lấy một thứ
THUỐC HƯỜN
PASTILLES
VALDA
mà thôi
bán đựng trong hộp
coi trên nhãn phải có hiệu chữ
- VALDA -
MỚI THIỆT PHẢI

MÓN THUỐC THẦN-TIÊN
Bài-trừ chứng bệnh nguy-hiểm hiện-tại
THUỐC TRỊ SƯNG-THŨNG
(mỗi tá 1$00)
Bệnh sưng-thũng thường hay phát từ hai chân, hai tay, rồi đến mặt, sau khắp cả mình đều sưng to lên cả, mông-mông như có nước trong thịt, lấy tay ấn vào chỗ sưng-thũng ấy thường thấy lũng xuống; có khi hai cả chân tay, đau các bắp thịt, rức các xương gân.
Bệnh nầy là một chứng rất nguy hiểm. Bản đường chế ra thứ thuốc chữa khỏi cả các chứng kể như trên, rất là thần hiệu. Ai uống cũng khỏi.
Thơ và mandat gởi cho
M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG, hiệu DƯỠNG-NGUYÊN
123, Phố-Khách, Nam-định (Tonkin)

Magasin de Soieries
TÂN-LỢI
138 – 140, Boulevard Tổng-đốc-Phương
CHOLON
Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lĩnh, xuyến, trừu, cẩm-nhung, cẩm-châu v. v... Hàng thiệt tốt, thiệt bền, hàng nhuộm đen mặc đến rách không hề sợ phai trô. Bán lẻ đủ các thứ hàng Bombay, hàng Nhựt-bổn v. v... Khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu, nhiều màu thiệt đẹp.
Trữ bán sỉ và lẻ đủ các thứ màu nhuộm của Tây hiệu «Teinture idéale» danh tiếng thuở nay ở Nam kỳ.
Bánh hộp biscuits «Kim-Thời» của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 0$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).
Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng-vạn-Thành Nội-hóa N° 129 Bonnal Haiphong, giá mỗi hộp là 0$50.
Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Bắc-kỳ. Ở xa xin viết thơ về thương nghị.
TÂN-LỢI
138-140, Bd Tổng đốc-Phương -:- CHOLON

BAC NINH

Bệnh quỷ đã có thuốc tiên!!

Nếu ai mắc LẬU, hay TIM-LA, sự LẬU nhập CỐT nghĩa là khói rồi bề trong người nhọc mệt thoa-dâm nóng rượu thì sáng có mủ, hay trong thịt có buồn như kiến, hay cần cái nhốt một cái, xem đã có mủ, vì các vi-trùng GONOCOQUE nó ẩn vào trong xương, trong máu, hễ trở GIÓ thì như vậy, bệnh nầy rất nguy hiểm và chuyển nhiễm, nếu để cho lâu RÀ thì người ấy mắc bệnh đau GIẢ-CON (Métrite), khí hư, huyết bạch, bàng huyết v. v, thì sinh đã rất khó, nếu đẻ con thì hay bỏng mắt, còn TIM-LA nhập CỐT người khỏi như trong máu trong xương còn vi-trùng SPIROCHETE DE SCHAUDIEE cho nên trở gió hay nổi, đóc đầu, đau mình, đau các đầu xương, chân tay mỏi mệt, các cái mọc nầy nó chuyển-nhiễm rất là nguy hiểm, vì thế cho nên ta nhiều người đã rất, đã ra bói ra bọc, đã con thôi cái mọc, thiếu cái kia, là vì là đã quấy ngũ, vì cái mọc nầy nó chuyển-nhiễm sang tự lúc trẻ thơ, nếu mắc bệnh không tìm được thuốc thần hiệu nầy thì các mọc ấy nó chuyển nhiễm sang mấy mươi đời, nay sau sang đến cháu chắt v. v, vì thế nhiều người thở không có bệnh sai gì mà thì mang có vi-trùng TIM-LA, còn như bệnh NỔ LUÊN (Chancre-mou, bệnh nầy nó cũng có vi-trùng BACILLE DE DUCREY, các vi-trùng nầy nó cũng ẩn vào trong xương, trong máu, nó cũng nguy hiểm như TIM-LA, bệnh nầy cũng có nhiều người thiệt hại đến thân thể, vì các ngài mắc phải các bệnh nầy đã nặng, nay bệnh nhập CỐT mấy mươi năm, nay mới mắc phải, thì lập tức dùng ngay thuốc HIỆU HUANG-VAN-AP, số nhà 67 phố Kinh-kỳ đào-giang (Tonkin), thế nào cũng phải mau khỏi, vì rất hết nọc, người có bệnh nặng thuốc vẫn đi lại làm ăn như thường, khỏi bao giờ không biết, thực thế vậy, cần lắm RÀ có tuổi vòng cũng được không hề sợ nói, thuốc LẬU, 1p00, TIM-LÀ 2p00, thuốc CHANLEE-MOU cả nặng và bói 3p00, ĐẠI-LÝ LÊ-NAM-HUNG Commerçant Rue đeplie-tongk PHAN-THIẾT, PHUNA 87 Rue des Medicaments (Phố Hàng-BẠC) & HANOI HỒ-VĂN-CHIÊU chez Vinh xuân tiệm commerçant của Tây & QUANG-NGÃI, Lưu-thành-Tập Hàng-phố Công-sở A Longxuyên, Annam dược-phòng, chủ-nhân Lê-ngọc-Thanh, route Camau & Bảo-lộc «Cochin chine» các ngài muốn mua thì cứ cho mấy hiệu nầy nhận bán cho ngài.

Trung-Nhật xung-đột

Nhật được Tàu thua là bởi tại sao? thưa là tại quân Tàu nhiều người nghiện thuốc phiện, trong người không được mạnh khỏe, nên không địch nổi quân Nhật. Nay chính phủ Tàu có nhờ bản hiệu chế cho một thứ thuốc cai nha-phiến thật hay để quân lính dùng cho khỏi nghiện, nên bản hiệu gia công nghiên-cứu những sách Đông Tây y học, xét bệnh lập phương chế ra một thứ thuốc cai nha-phiến, đặt tên là «VĂN-MINH GIỚI-YÊN HOÀN», uống vào rất mạnh khỏe mà không sinh-bệnh, nặng độ hai tuần, nhẹ thời tuần lễ là hết bệnh nghiện, nếu không bổ được thời trả lại tiền kẻ mua phải nói rõ ăn nhiều hay ít, có tật bệnh chi không, người khỏe hay yếu, để tôi chế thuốc cho hợp với bệnh gởi đủ bỏ xong, còn ngài nào trong người không có bệnh chi, duy có bệnh nghiện, thời mua thuốc đã chế sẵn ở bản hiệu hoặc ở các nơi đại lý của bản hiệu cũng vậy. Thuốc «VĂN MINH GIỚI-YÊN HOÀN», hạng nhất 5$00, nhì 3$00, ba 2$00, hạng tư 1$00 một chai, ngài nào muốn cho người thêm sức khỏe trong khi bỏ hút nên dùng thêm thuốc bổ 2$00 một hộp.

Có bán thuốc tim-la 1$00, thuốc lậu 1$00, chiết nọc 1$50, hay nhất thế-giới, và các thuốc đàn ông, đàn bà, con nít. Khi các này cần thuốc chỉ xin gởi thơ kể bệnh cho mình bạch.

Đề bì cho chủ-nhân:

M. Trần - đắc - Sử

N. 38 rue des Pipes HANOI

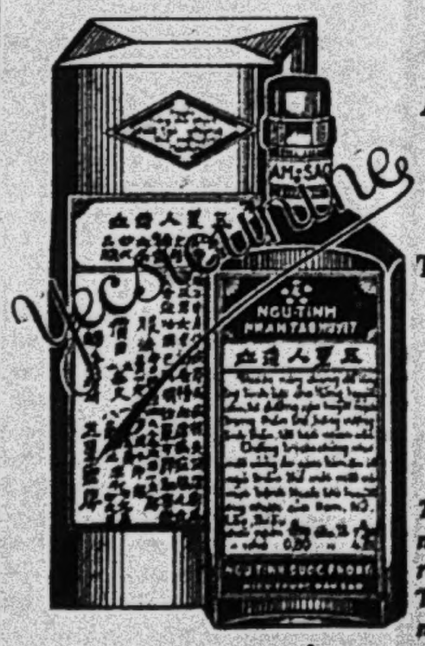

NGU-TINH

Nhân - Tạo - Huyết

của lương-y YECSIOUNINE

Chuyên-trị:

TINH-THẦN LAO-TỔN
KHÍ-HUYẾT GIẢM-SUY

Có tính chất đặc biệt là sát được trùng độc ẩn núp trong máu, nhất là trùng lậu, giang mai nhập cốt. Và trẻ con sài ghẻ

Thuốc nầy đã được nổi tiếng là một món thuốc Bổ-Huyết Sát-Trùng *rất hay. Và đã phân chất tại phòng* Thí-nghiệm Đông-dương *tại HANOI ngày 15 AVRIL 1932.*

Mua thuốc xin hỏi tại TỔNG-ĐẠI-THỦ của nhà thuốc NĂM-SAO:

SINH-HUY
44 — *Maréchal Foch* — 44
VINH

Là nhà bán thuốc SỐT RÉT, NGÀ NƯỚC, nhãn «NĂM SAO» rất thần hiệu.
Mỗi gói 0$15

DẦU NỘI HÓA

Dầu là vật cần dùng hàng ngày cho quốc dân ta, từ xưa đến nay ta chỉ dùng dầu của người ngoại quốc, hàng năm chi phí về món dầu kể có mấy triệu bạc, thực khá tiếc thay! Ấy vì sự tiếc ấy, mà chúng tôi phải dụng công khảo cứu dùng toàn vị thuốc nam mà chế tạo ra một thứ dầu gọi là «Nam-thiên-quất-thần» rất thơm, rất mạnh, công hiệu vô cùng, kiêm trị bà chứng bà bệnh, rất là linh nghiệm, đã được Hội-đồng-khoa-học xét nghiệm cấp cho văn bằng danh-dự sáng chế để giữ độc quyền thực là thứ dầu rất tốt, xưa nay chưa có thứ dầu nào sánh kịp không những chữa được hết các bệnh nguy hiểm cấp cứu, nó gì con có cái đặc tính giải độc, tẩy uế và dùng được nhiều việc nữa, đã nói rõ trong tờ, Bản đường hết sức nghiên cứu chế luyện để cống hiến cho đồng bang một thứ dầu Nội-Hóa rất hay rất quí, muốn cho lưu thông phổ cập cho hết thảy cả quốc dân trung ba kỳ nên biết đến thứ dầu nầy, cho nên dầu đã tốt lại đóng vào ve tô, có hộp, có nhãn rất đẹp, mà giá bán rất rẻ, mỗi ve có 0$20. Cầu đồng nhiều người tâm đại-lý để bán thứ dầu nầy ở khắp các tỉnh trong xứ Đông-Dương, hàng xin đóng bằng thơ hoặc có tiền dầu Nội-hóa, là được lợi ích cho quốc dương, và chấn hưng cho thực nghiệp nước nhà, sau là giữ lấy mối lợi chung cho xã hội, khỏi mang tiếng gạn vàng đi đổ sông ngô. Ngài nào sẵn lòng mua dùng hay làm đại lý xin cứ gởi thơ cho bản đường thì bản đường sẽ gởi tặng mẫu dầu (échantillon) và cái rõ chương trình, tuế lệ, đa tạ.

NAM - THIÊN - ĐƯỜNG DƯỢC - PHÒNG

46, rue Bacninh à Nam-Dinh (Tonkin)

Giá đặc - biệt ??
Kể từ 1er Août đến 30 Septembre 1932
Bản hiệu bán giá đặc-biệt theo như giá ở Catalogue đã định mà hạ xuống 10%, chẳng những thế các ngài mua hàng từ 10$00 trở lên lại không phải chịu tiền cước phí chi cả. thật là một nhà buôn bán có một không hai. Muốn được phân minh, trước khi các ngài định mua hàng nên gởi 1 cái tem 5 xu lấy mẫu hàng. Mời về các thứ da màu đẹp lạ để USKIDE giầy giầy Máy (Fermeture Eclaire) có Catalogue biếu các ngài ở xa.
AN-THÀNH
TONKIN — 37 *Phố Hàng Đào* — HANOI
Các bạn Đồng-nghiệp muốn mua da cùng các đồ phụ tùng để làm giầy, bản hiệu sẽ tính giá Đặc-biệt.
Giầy AN-PHƯỢNG ở Tourane «Marché
ĐẸP NHẤT

Phương thuốc QUÝ NHẤT TRÊN ĐỜI!
GIÚP BẠN THANH-NIÊN!
về chứng
Di-tinh — Mộng-tinh — Hoạt-tinh!
Bại-thận! Đau lưng! Mỏi vai!
Hỏi cho được:
CỐ-TINH-BỔ-THẬN
Tại hiệu SINH-HUY 44 *Ml Foch Vinh*
Tám hội thể-dục ở Vinh!
Toàn dùng BALLON *règlementaire*
có dấu hiệu SINH-HUY — VINH là vì: chắc chắn! da tốt! khâu kỹ! tròn! không nặng quá! không nhẹ quá! giá rẻ: 6$80 cả Vessie!
Hội nào muốn đặt Maillot???

Imprimerie LUU-VĂN-VĂN — HUẾ
Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG